

boer i Europa skaber ordentlige vilkår for alle europæere, og at vi lærer af hinanden.

De ti nye lande, der bliver medlemmer af EU den 1. maj 2004, og de to, der bliver medlemmer i 2007, udgør den første store udvidelse med hovedsagelig langt fattigere lande end de nuværende EU-lande. Kun de to middelhavslande Cypern og Malta samt Slovenien er rigere end det fattigste EU-land, Grækenland. Alle de andre lande ligger under Grækenlands niveau, også de tre baltiske lande og Polen, som er Danmarks nærmeste naboer. Forholdet i rene tal i BNP pr. indbygger er 10 til 1 fra det rigeste til det fattigste EU-land efter udvidelsen. Det virker meget voldsomt. Måles der i købekraft, så er forholdet 3 til 1 og dermed mere overkommeligt.

Det vil tage en lang årrække for de nye EU-lande at nå op på de nuværende EU-landes gennemsnitlige niveau. Det kræver meget af de nye lande. Det vil også kræve meget af de nuværende EU-lande.

EU-medlemskabet skaber stabile rammer for de nye EU-lande. Det sætter klare mål for forandringsprocessen i landene og dermed muligheder, som ikke ville eksistere uden for EU.

Landenes befolkninger ser klart de politiske, økonomiske og udviklingsmæssige perspektiver i at blive dele af det fælles Europa, som de historisk og kulturelt altid har hørt til, kun afbrudt af 50 års kommunisme, som satte deres udvikling i stå.

De nye EU-lande har historisk bidraget meget til Europas udvikling. Og de har meget at byde på i fremtiden. De har veluddannede befolkninger, traditioner for velorganiserede samfund samt mål om social velfærd for befolkningerne. Der er derfor mange værdi-, kultur- og holdningsmæssige fællestræk mellem vore lande trods de materielle og økonomiske forskelle. Potentialet for fremtiden er derfor stort, nu hvor EU-medlemskabet bliver en realitet. Økonomisk er opgaven for de nuværende EU-lande overkommelig og inden for det nuværende EU-budgets rammer på samlet 1,27 pct. af EU-landenes BNP. De nye landes samlede BNP udgør kun 4,9 pct af de 15 EU-landes BNP. Det er lig med Hollands BNP og i øvrigt på størrelse med hele Ruslands BNP.

Mens vi i Vesteuropa har lav økonomisk vækst, har de nye EU-lande høj økonomisk vækst, og deres udviklingsbehov vil være en

drivkraft for økonomi og beskæftigelse i fremtidens Europa. De økonomiske og sociale forskelle i Europa skal udlignes gennem de nye medlemslandes øgede aktivitet og EU-investeringer i landenes infrastruktur og udvikling. Der er ikke tale om fordeling af den nuværende rigdom, men om at skabe en udvikling, hvor de fattige i Europa bliver rigere, uden at vi i den rige del af Europa af den grund bliver fattigere.

Derfor må det forudses, at den frie bevægelighed for arbejdskraft ikke fører til en folkevandring fra de nye til de nuværende EU-lande. Men selvfølgelig vil flere end i dag søge et job på den anden side af den gamle øst-vest-grænse eller et andet sted i Europa, hvis det kan sikre en bedre indkomst og løse et arbejdskraftproblem. Det vil i et vist omfang være ufaglærte og faglærte, som kortvarigt vil søge et job. Det vil være unge og veluddannede, som ikke blot går efter at tjene penge, men også efter at få erfaringen fra at arbejde i et andet land. Spørgsmålet er: Vil det vælte arbejdsmarkedet omkuld i Danmark og andre vesteuropæiske lande, og vil det betyde, at der hermed sikres fri adgang til spekulation i brug af det sociale system til at modtage ydelser – og i en række tilfælde tage dem med sig til hjemlandet?

Denne debat har eksisteret, siden Danmark blev medlem af EU. Den har ved alle danske folkeafstemninger været misbrugt af nejsiden til over for den danske befolkning at tegne det skræmmebillede, at den danske arbejdsmarkedsmodel og det danske velfærdssystem er truet af EU-samarbejdet og EU-udvidelserne. Senest under eurokampagnen blev det til en debat om efterløn og folkepension, som helt igennem var en forvrøvet diskussion. Når der kan spilles så voldsomt på denne frygt, skyldes det den danske selvopfattelse, at vores velfærdssystem er Europas – verdens – bedste på alle områder, og at resten af Europa ikke tilnærmelsesvis har udviklet samme sociale velfærd. Udgangspunktet er imidlertid forkert. Lande med samme udviklingsniveau som Danmark har også udviklede velfærdssystemer, om end organiseret anderledes. Alle lande i Europa – også de nye lande – har en velfærdstradition. Det er derfor, vi kan tale om »det sociale Europa«, for på dette felt adskiller Europa sig fra alle andre kontinenter i verden. EU-udvidelsen betyder derfor også, at fundamentet under landene som velfærdssamfund styrkes, fordi vi sætter os fælles mål herfor.